

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0018-233
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
ID ОП у ЄДЕБО	3026
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП “Право”, другий (магістерський), 08 Право, 081 Право
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2019/02/%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Дикий Олег Вікторович
Члени експертної групи	Деркач Елла Михайлівна, Андрійченко Надія Сергіївна
Залучений представник роботодавців	Представник роботодавців не залучався
Спостерігачі	Відсутні
Дати виїзду до ЗВО	16.12.2019 р. -18.12.2019 р.
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Програма виїзду експертної групи була узгоджена з керівництвом ЗВО та надіслана до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експертами також враховано затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

- наявні
- виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;
- встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.
- відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Адміністрація ЗВО надала приміщення та сприяла проведенню експертизи, зустрічі відбувалися за розкладом, експертам надали змогу ознайомитися з додатковими документами.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відобразити зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма за спеціальністю 081 “Право” має суттєві недоліки, так як три критерії відповідають рівню «Е». Цілі ОП є доволі чіткими, але все ж не повністю відповідають освітнім компонентам. До того ж, структура та зміст ОП є суперечливими, а подекуди непослідовними, в окремих випадках не відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

При цьому форми навчання відповідають сучасним вимогам вищої освіти, цілям ОП та є студентоцентрикованими. Для реалізації ОП є необхідний рівень матеріально-технічних ресурсів, кадрове та навчально-методичне забезпечення. ЗВО приділяє увагу відкритості та прозорості процесів навчання, дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП, місії та стратегії розвитку ЗВО.

Результати акредитаційної експертизи показують, що ОП та освітня діяльність ЗВО відповідають лише шести Критеріям акредитації з недоліками, що не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

На підставі аналізу звіту про самооцінку, документів, наданих ЗВО, зустрічей із стейхолдерами експертна група виявила сильні сторони ОП, що акредитується. До них віднесено відмінність від інших ОП в регіоні, що проявляється значній кількості практик та набору навчальних дисциплін.

Також експертною групою відзначено високий рівень можливості отримання соціальних навичок за рахунок великого об'єму навчальних дисциплін “Педагогіка”, “Психологія”, “Філософія освіти” (Цикл загальної підготовки), “Методика викладання правових дисциплін” (Цикл дисциплін вільного вибору студентів “Право”), а також науково-педагогічної практики у ЗВО. У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила вступу за ОП. Форми і методи навчання за ОП відповідають студентоцентрикованому підходу. ОП передбачає елементи поєднання навчання з науковими дослідженнями. У ЗВО наявні чіткі критерії і форми контролю знань, представники студентського самоврядування беруть участь у проведенні іспитів для забезпечення об'єктивності викладачів та уникнення конфліктних ситуацій, існують чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП, відбувається імплементація цієї політики у внутрішню культуру якості ЗВО.

Значна кількість науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені доктора наук та вчені звання професора. Залучаються викладачі-практики до реалізації освітньої програми.

У ЗВО в межах ОП використовується комп'ютерна аудиторія, де науково-педагогічні

працівники та здобувачі вищої освіти можуть працювати у вільний час. У ЗВО існує практика перегляду та оновлення навчально-методичного забезпечення за ОП. ЗВО проводить моніторинг рівня якості освіти через опитування здобувачів ОП. Здобувачам вищої освіти за ОП забезпечено можливість брати участь у засіданнях вчених рад факультету та університету, де відбувається затвердження ОП, обговорення та внесення до неї змін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група під час своєї роботи встановила, що, враховуючи спрямування на підготовку вузьконаправленого фахівця за спеціальністю 081 “Право”, назва ОП не відповідає її змістовним складовим, зокрема, відсутній кримінальний цикл дисциплін. Крім того, сумнівною видається придатність випускників ОП до працевлаштування за низкою посад, визначених у профілі ОП (п. 4), у якому міститься посилання на Національний класифікатор України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) за окремими професійними назвами робіт, наприклад, 2421.2 – Прокурор, 2421.2 – Прокурор-криміналіст, 2421.2 – Юрист, 2421.2 – Юрист-міжнародник, 2422 – Суддя, 2423 – Слідчий (органи внутрішніх справ), 2424 – Інспектор (пенітенціарна система), оперуповноважений (пенітенціарна система), 2429 – Державний виконавець тощо, оскільки специфіка всіх наведених посад передбачає оволодіння знаннями з дисциплін кримінального або адміністративного циклів, які за ОП, як експертами було з'ясовано, відсутні.

Експертною групою встановлено відсутність системної роботи з випускниками ОП щодо оцінки ними якості освітніх компонентів, роботодавців до реалізації освітнього процесу, а також вивчення та врахування досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО, де є аналогічна ОП. Експертною групою встановлено, що об'єм дисциплін вільного вибору не відповідає нормам Закону У “Про вищу освіту” (24,44 %). Також, експерти вважають, що структура навчального плану ОП, профілю ОП, матриці відповідностей програмних компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентом ОП є неузгодженими між собою, а подекуди суперечливими. У ЗВО в межах ОП відсутня дуальна освіта, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Незважаючи на те, що на ОП навчаються іноземні здобувачі вищої освіти, у навчальних планах відсутня дисципліна “Українська мова як іноземна”. У ЗВО відсутня системна практика навчання, викладання та проведення наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертами встановлено, що у ЗВО існує необхідність удосконалення політики забезпечення академічної доброчесності, наприклад, шляхом перевірки усіх наукових робіт науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Експертною групою була встановлена значна незадоволеність здобувачів вищої освіти якістю наданих освітніх послуг. В межах ОП фактично не створено матеріально-технічних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, хоча формально вони прописані у внутрішніх актах ЗВО. Також у ЗВО відсутні внутрішні правила, що регламентують порядок вирішення конфліктних ситуацій. Відсутні докази, що думки здобувачів вищої освіти, які вони висловлюють через анонімні опитування, що проводяться Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, дійсно впливає на вдосконалення ОП.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної групи було з'ясовано, що питання щодо місії ЗВО затверджені у документі, що має назву “Політика в сфері якості ХНПУ ім. Г.С. Сковороди”, затвердженого ректором ХНПУ ім. Г.С. Сковороди від 05.02.2015 року (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/politika%20v%20sfere%20yakos.pdf). Зазначеним документом визначено, що місія ЗВО полягає у формуванні освіченого фахівця – громадянина, патріота, інтелектуала шляхом удосконалення змісту і якості педагогічної освіти у повній відповідності до функцій освіти в Україні. У свою чергу, метою ОП є забезпечення здобуття особою поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок в галузі права, загальних засад методології правових досліджень та юридичної практики, концептуальних знань, умінь, та навичок в сфері філософії освіти, педагогіки, психології та інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Наведене відповідно дозволяє зробити висновок, що цілі ОП загалом відповідають місії ЗВО. При цьому Політика в сфері якості ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, так само як і Статут ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, затверджений 13.06.2017 р. (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf), не визначають стратегії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи у межах зустрічі із стейкхолдерами останні підтвердили, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначалися з урахуванням їх інтересів та потреб. Так, позиції роботодавців було враховано при формуванні освітніх компонентів (включення нових дисциплін) та програмних результатів на підставі отриманих від них рецензій. Наприклад, в рецензії на освітню програму від директора Адвокатського об'єднання “Гардіум” було рекомендовано посилити поглиблення знань про адвокатуру та нотаріат. Відповідно до цієї рецензії ЗВО змінило освітні компоненти та відповідно навчальний план у 2019-2020 році. Під час зустрічі зі студентським активом представники Спілки студентів і молоді університету повідомили, що вони є членами вчених рад факультету та університету, на яких затверджуються ОП та вносяться до них зміни. Разом з тим, у ЗВО належним чином не представлена практика аналізу позицій випускників ОП щодо її змісту. Хоча при зустрічі експертної групи з випускниками було отримано інформацію про приватні усні консультації між науково-педагогічними працівниками Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди та випускниками щодо освітніх компонентів. Варто також зазначити, що до формування ОП керівництвом факультету залучаються також представники академічної спільноти, що підтверджується

низкою рецензій, зокрема таких науковців, як Мельник К.Ю., Прийменко О.С. тощо. Разом з тим, вказані науково-педагогічні працівники є представниками однієї галузі знань, а саме трудового права та права соціального забезпечення. А тому доцільно було б при формуванні та внесенні змін до ОП враховувати пропозиції представників академічної спільноти з різних галузей правової науки.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було з'ясовано, що ЗВО при створенні ОП враховували галузевий та регіональний контексти. Так, усвідомлюючи конкуренцію в м. Харкові на підготовку фахівців по спеціальності 081 Право, ОП була переорієнтована на приватно-правові галузі знань. Це підтверджується профілем ОП та навчальним планом на 2019-2020 н.р. Зокрема, серед навчальних дисциплін такі, як: “Проблеми захисту екологічних прав людини”; “Концептуальні засади реалізації прав на зайнятість”; “Право соціального захисту”; “Проблеми захисту трудових прав”. До циклу дисциплін вільного вибору студентів також віднесено в своїй більшості дисципліни приватно-правових галузей права, наприклад: “Складання процесуальних документів у цивільних справах”; “Страхове право”; “Методика викладання правових дисциплін”; “Захист житлових прав”; “Правові основи діяльності адвокатури і нотаріату”. Крім того, під час зустрічі з керівництвом ЗВО загалом та Юридичного факультету зокрема експертами було встановлено, що потенційними абітурієнтами даної ОП є молодь із сусідніх областей, на які саме спрямована профорієнтаційна робота в межах даної ОП. Разом з тим, підтвердження врахування досвіду інших ЗВО, в тому числі закордонних, про які йшла мова в звіті про самооцінювання (зокрема, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, Білоруського державного університету, Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі), експертами під час акредитаційної експертизи отримано не було.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю та цим рівнем відсутній, але експертною групою було встановлено, що основні програмні результати навчання за ОП в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для 8 кваліфікаційного рівня магістра, що спрямовані на формування здатності особи розв'язувати складні задачі і проблеми у відповідній галузі професійної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Відмінність від інших ОП в регіоні, яка визначається її освітніми компонентами (навчальними дисциплінами).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Враховуючи спрямування на підготовку вузьконаправленого фахівця за спеціальністю “081 Право”, назва ОП не відповідає її змістовним складовим. Зокрема, відсутній кримінальний цикл дисциплін, крім того, сумнівною видається придатність випускників ОП до працевлаштування за низкою посад визначених у профілі ОП (п. 4), що розміщений на офіційному веб-сайті Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2019/02/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0.pdf>, згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) за окремими професійними назвами робіт, наприклад, 2421.2 – Прокурор, 2421.2 – Прокурор-криміналіст, 2421.2 – Юрист, 2421.2 – Юрист-міжнародник, 2422 – Суддя, 2423 – Слідчий (органи внутрішніх справ), 2424 – Інспектор (пенітенціарна система), оперуповноважений (пенітенціарна система), 2429 – Державний виконавець тощо, оскільки специфіка всіх наведених посад передбачає оволодіння знаннями з дисциплін кримінального або адміністративного циклів, які за ОП, як експертами було з’ясовано, відсутні. Відповідно, доцільно переглянути придатність випускників ОП до працевлаштування або ж посилити перелік дисциплін кримінального циклу.

Необхідно проводити системну роботу з випускниками ОП щодо оцінки ними якості освітніх компонентів.

Доцільно більш комплексно підійти до питання вивчення та врахування досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО, де є аналогічна ОП.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП загалом відповідає критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Загальний обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Вказане підтверджується наданими навчальними планами денної та заочної форми навчання, затверджених ректором від 09.04.2019 р. (денна), 25.04.2019 р. (заочна), а також робочими навчальними планами.

Однак кількість кредитів дисциплін за вибором студента становить 22 ЄКТС, що складає 24,44% від загального об'єму ОП. Вказане не відповідає статті 62 ЗУ «Про вищу освіту». Керівництво ЗВО при поясненні цього посилається на рішення вченої ради університету (витяг з протоколу засідання вченої ради №3 від 24 квітня 2018 року). Варто зазначити, що експертною групою також було встановлено, що кількість аудиторних годин дисциплін за вибором студентів становить близько 30% (денна форма навчання) від загального обсягу аудиторного навантаження по цій ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

На підставі аналізу профілю ОП та навчального плану на 2019-2020 н.р. було встановлено логічну непослідовність у викладанні навчальних дисциплін. Наприклад, у профілі (с.13) міститься структурно-логічна схема ОП, яка складається з освітніх компонентів, в тому числі, навчальних дисциплін. До прикладу, дисципліна “Верховенство права” є передумовою вивчення дисциплін “Право соціального захисту”, “Проблеми захисту екологічних прав” та інші. Однак відповідного до навчального плану вивчення дисципліни “Верховенство права” відбувається у 2 семестрі, а дисциплін “Право соціального захисту”, “Проблеми захисту екологічних прав” у 1 семестрі, що суперечить структурно-логічній схемі.

Аналіз змісту профілю ОП свідчить, що дисципліни вільного вибору студентів є передумовою інших освітніх компонентів, таких як науково-дослідна практика, науково-педагогічна практика. Відповідно має місце ситуація за якої ЗВО ставить досягнення програмних результатів в залежність від реалізації студентом свого права на вибір конкретних дисциплін.

Гаранту ОП та групі забезпечення необхідно детально проаналізувати та переглянути матрицю відповідностей програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентом ОП, так як вона містить логічну непослідовність та недоліки. Наприклад, ОК15 (кваліфікаційний іспит з психології та педагогіки) не сприяє набуттю ЗК1, хоча ОК1, ОК2, що передбачають самостійні іспити, забезпечують їх набуття або ОК1 не забезпечує набуття ЗК11, хоча ОК15 це передбачає. Це ж стосується і інших ОК та ЗК та СК. У звіті наведені приклади. Також СК16, СК17, СК18 не забезпечуються жодним ОК. До того ж, СК18 не забезпечується і жодною компонентою дисциплін вільного вибору студентів.

Експертна група вважає сумнівним включення до освітніх компонентів таких видів

діяльності як складові атестації на здобуття освітнього ступеня. В ОП відповідно до навчального плану до таких віднесено: кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології (ОК15). Така думка обґрунтовується тим що відповідно до п. 19 ч.1 ст.1 Закону України “Про освіту” освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Тобто перелік ОК не є вичерпним. При цьому у п. 23 вказано, що результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, **набуті у процесі навчання, виховання та розвитку**, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після **завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів**. З урахуванням того, що ОП передбачає такі навчальні дисципліни, як “Педагогіка” та “Психологія”, де формою контролю є іспит, видається, по-перше, невиправданим проведення, по суті, ще одного іспиту за цими ж дисциплінами, а по-друге, загалом їх включення до змісту атестації на здобуття освітнього ступеня за спеціальністю “081 Право”.

У таблиці 1. «Інформація про **обов’язкові** освітні компоненти ОП», наданої Агенцією експертній групі для опрацювання, наведено перелік навчальних дисциплін, що відповідно до профілю ОП та навчального плану на 2019-2020 н.р. є **вибірковими**.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП в цілому відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Однак, з аналізу змісту ОП та навчального плану на 2019-2020 н.р. встановлено, що навчальні дисципліни “Педагогіка”, “Психологія”, “Філософія освіти” (Цикл загальної підготовки), а також “Методика викладання правових дисциплін” (Цикл дисциплін вільного вибору студентів “Право”) становлять разом 16 кредитів ЄКТС (при загальному об’ємі ОП 90 кредитів). Вказане свідчить про значну кількість освітніх компонентів, які за своїм змістом мають сумнівний зв’язок зі спеціальністю “081 Право”. При цьому ОП не містить дисциплін кримінального або адміністративного циклів, що суттєво звужує предметну область ОП та не відповідає переліку посад, де може бути працевлаштований випускник цієї ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура обрання дисциплін вільного вибору передбачена в Положенні про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/23_Polozhennya_vilnyy_vybir_nova_redaktsiya.pdf). Передбачено, що студенти перед початком навчального року заповнюють заяви на ім’я проректора з навчально-виховної роботи щодо вибору блоків дисциплін (основний та альтернативний) та подають їх до Науково-методичного центру організації навчального процесу. Під час зустрічей зі здобувачами було підтверджено таку процедуру, що проводилась в різні періоди часу у 2019 році та відповідно наявність у них можливості обирати навчальні дисципліни. Представник ЗВО надав підтверджуючі заяви здобувачів вищої освіти, що свідчать про блокову систему вибіркових дисциплін (у заяві вказано

основний блок, який студент прописує власноруч, та альтернативний, у випадку, якщо на основний буде менша кількість бажаючих від тих, що встановлена ЗВО).

Зі слів представників ЗВО та протоколу рішення вченої ради (протокол №3 від 24 квітня 2018 р.) було встановлено, що студенти можуть обирати будь який блок дисциплін в ЗВО.

Однак варто звернути увагу, що перелік дисциплін вільного вибору, зазначений в профілі ОП (є вичерпним) та не передбачає інших дисциплін або блоків дисциплін, крім тих, які вже є в навчальному плані, хоча на сайті Центру ліцензування, акредитації та контролю якості освіти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди містяться і інші блоки (URL: <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/20-bloky-vilnogo-vyboru-maistry>). Наведене дає підстави зробити висновок про можливу формальність процесу вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Так, експертною групою було встановлено, що ОП передбачає 3 види практики: 1) виробнича практика за фахом; 2) науково-педагогічна практика у ЗВО; 3) науково-дослідна практика. Загальна кількість усіх видів практик становить 19,5 кредитів ЄКТС. Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено розуміння ними необхідності таких видів практик.

Зі слів здобувачів, виробнича практика проходить на базах адвокатських об'єднань та в Головному територіальному управлінні юстиції в Харківській області. Науково-педагогічна практика передбачає залучення здобувачів вищої освіти до навчального процесу (читання лекцій, проведення практичних занять, підготовку необхідних матеріалів), базою практики є ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. У свою чергу, науково-дослідна практика передбачає підготовку презентації наукового дослідження магістра. Експертам були надані робочі навчальні програми по всіх зазначених видах практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП та навчальні плани на 2018-2019 н.р., 2019-2020 н.р. передбачають вивчення дисциплін “Педагогіка”, “Психологія”, “Філософія освіти” (Цикл загальної підготовки), а також “Методика викладання правових дисциплін” (Цикл дисциплін вільного вибору студентів “Право”), науково-педагогічну практику у ЗВО, що дозволяє опанувати студентам навички комунікації. Крім того викладання в межах інших навчальних дисциплін проводиться в форматі, що також забезпечує набуття соціальних навичок (опитування, дискусії, рольові ігри тощо). Вказане підтверджується опитуванням здобувачів вищої освіти та випускників цієї ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з керівництвом Юридичного факультету було надано протоколи засідання вченої ради факультету від 2 вересня 2019 р., від 19 вересня 2019 р., від 18 жовтня 2019 р., від 21 листопада 2019 р., які свідчать про те, що вживаються заходи для проведення анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості наданих освітніх послуг.

Результатів такого опитування експертній групі не було надано, так як воно не було завершено (час екзаменаційної сесії). Однак представник ЗВО надав результати іншого опитування студентів, що проводилося у поточному семестрі, де серед запитань є такі, що стосуються освітнього процесу. Наприклад, на запитання про задоволеність навчальним планом спеціальності, 54,5% здобувачів вищої освіти вказали, що їм важко відповісти однозначно, 27,3% більше задоволені, ніж незадоволені і 9,1% взагалі не задоволені. На це ЗВО слід звернути особливу увагу.

Експертною групою було встановлено, що відповідно до навчального плану на 2019-2020 н.р. кількість аудиторних годин становить 50% від загального об'єму дисципліни.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

На підставі аналізу документального забезпечення, спілкування з представниками ЗВО, роботодавцями, здобувачами освіти експертна група встановила, що дуальна освіта ХНПУ імені Г.С. Сковороди за вказаною ОП не реалізована.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Високий рівень можливості отримання соціальних навичок за рахунок великого об'єму навчальних дисциплін “Педагогіка”, “Психологія”, “Філософія освіти” (Цикл загальної підготовки), “Методика викладання правових дисциплін” (Цикл дисциплін вільного вибору студентів “Право”), а також науково-педагогічної практики у ЗВО.

Достатньо висока можливість набуття практичних навичок за рахунок значної кількості різних видів практики та їх значного об'єму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Невідповідність об'єму дисциплін вільного вибору нормам Закону України “Про вищу освіту” (24,44 %), що потребує узгодження.

Неузгоджена структура навчального плану ОП її профілю, матриці відповідностей програмних компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентом ОП.

ЗВО необхідно переглянути документальне забезпечення навчальних дисциплін вільного вибору студентів (профіль ОП, навчальний план ОП, таблиця обов'язкових компонентів ОП) та привести їх у взаємну узгодженість.

Необхідним видається запровадити можливість дуальної освіти в межах ОП.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП загалом не відповідає критерію 2, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час ознайомлення експертною групою з правилами прийому було встановлено, що вони є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та відповідають законодавству України. Зазначене було підтверджено також при спілкуванні зі здобувачами ОП і науково-педагогічними працівниками. Правила прийому до ХНПУ ім. Г.С. Сковороди оновлюються ЗВО щорічно відповідно до змін МОН та оприлюднені на офіційному веб-сайті (URL:[http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому враховують особливості самої ОП та передбачають вступ на основі різних ступенів та спеціальностей. Наприклад, відповідно до п. 7.1 Правил прийому до ХНПУ ім. Г.С. Сковороди вступ на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» передбачав єдиний вступний іспит з іноземної мови та єдине фахове вступне випробування. Під час зустрічей з науково-педагогічними працівниками експертами було з'ясовано, що особи, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» на основі ступеня вищої освіти, здобутого за іншою спеціальністю, також складають додаткове фахове вступне випробування, а саме з “Конституційного права України” (п. 7.5 Правил прийому ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla__27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf))).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, закріплено в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf). Зокрема, в Розділі 4 “Визнання результатів навчання студента ХНПУ ім. Г.С. Сковороди у закладі вищої освіти-партнері” передбачено положення про порівняння змісту та обсягу навчального

навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності, що повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою закладу вищої освіти, в якому здобувач навчається на постійній основі. Правила є чіткими та зрозумілими, що підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Разом з тим, експертами не було виявлено практичного застосування цих положень за даною ОП, оскільки у самих здобувачів не було потреби у перезарахуванні результатів навчання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО не визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Чіткі і зрозумілі правила вступу за ОП.
Наявне положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди та визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Необхідно звернути увагу на визначення правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП загалом відповідає критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що навчання в межах ОП відбувається з використанням різних форм та методів навчання. Вказане підтверджується опитуванням здобувачів вищої освіти, випускників ОП та науково-педагогічних працівників під час запланованих зустрічей, а також на підставі аналізу навчально-методичного забезпечення за навчальними дисциплінами, включеними до ОП. Наприклад, в межах практичних занять проводилися модельні засідання, рольові ігри. Під час огляду матеріально-технічної бази експертній групі було продемонстровано дві мультимедійні аудиторії та один комп'ютерний клас, де проходять заняття за даною ОП. Разом з тим, під час зустрічі зі студентами ними було зауважено на необхідності частішого використання мультимедійних матеріалів (наприклад, презентацій) при проведенні аудиторних занять.

Експертна група переконалася у можливості студентів висловлювати власну думку, як в межах навчального процесу, так і наукової діяльності. Встановлено, що в рамках ОП здобувачі беруть участь у різних проектах, зокрема, “Маю право”, “16 днів проти насильства”, “Стоп булінг”, Всеукраїнських дебатах з трудового права, всеукраїнських конференціях та інших заходах, що проводяться в межах ЗВО та поза його межами.

Зі слів студентів з'ясовано, що вони мають можливість на власний розсуд обирати практичні завдання по темі окремих навчальних дисциплін, наприклад, в межах дисципліни “Складання процесуальних документів у цивільних справах” тощо. Також експертною групою на підставі спілкування зі здобувачами вищої освіти та лаборантами кафедр було встановлено те, що студенти також можуть обирати тему презентаційного дослідження з переліку, затвердженого кафедрою, або ж самостійно пропонувати тему такої роботи.

Варто звернути увагу, що на підставі спілкування експертної групи зі здобувачами вищої освіти, адміністрацією ЗВО, а також ознайомлення з інформацією в ЄДЕБО встановлено, що в межах ОП є конкурсна пропозиція з навчання іноземців і по ній навчаються здобувачі вищої освіти, які є іноземцями. При цьому в навчальному плані на 2019-2020 н.р. не передбачено обов'язкове вивчення української мови як окремої навчальної дисципліни “Українська мова як іноземна”, це ж було підтверджено здобувачами вищої освіти - іноземцями, які були на зустрічі. Вказане не відповідає п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Так, навчально-методичне забезпечення передбачає наявність навчальних планів з обов'язковим вивченням української мови як окремої навчальної дисципліни “Українська мова як іноземна” у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства у закладах вищої освіти незалежно від мови навчання. При цьому адміністрацією був наданий документ №34-од від 22.02.2019 “Про забезпечення вивчення української мови іноземними студентами і аспірантами” без підпису ректора ЗВО.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

На підставі аналізу матеріалів, наданих експертній групі, представниками ЗВО було встановлено наявність робочих програм з усіх навчальних дисциплін відповідної ОП та практик. Також на офіційному веб-сайті Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди містяться силабуси з навчальних дисциплін (URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2015/12/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8.pdf>). Експертною групою було звернено увагу представників ЗВО на те, що подані документи не є уніфікованими, хоча зразки силабусів та їх форми затверджені в додатках до Положення про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди та Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL:http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/23_Polozhennya_vilnyy_vybir_nova_redaktsiya.pdf та http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protses_HNPU_2016.pdf). Порядок та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти зазначений в робочих навчальних програмах, наданих представником ЗВО, а також в Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL:http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/23_Polozhennya_vilnyy_vybir_nova_redaktsiya.pdf). Слід зазначити, що в межах ОП відсутня можливість автоматичного виставлення оцінки за навчальну дисципліну. Зі слів здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО, студентам нараховуються бали за наступним принципом: за аудиторну роботу студенти отримують 60 балів, а 40 балів передбачено на іспит.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування було встановлено, що в межах ЗВО існує наукове товариство студентів, а на Юридичному факультеті функціонує його структурна частина. Навчання і наукові дослідження здобувачів вищої освіти реалізуються через їх участь в наукових заходах (конференції, круглі столи). Зазначене підтверджується участю здобувачів за цією ОП у таких міжнародних науково-практичних конференціях, як “Актуальні проблеми трудового права та права соціального забезпечення” (м. Харків, 2019) та “Право і суспільство: актуальні питання і перспективи розвитку”(м. Харків, 2019). Також здобувачі вищої освіти готують тези доповідей в межах наукової практики та виконують презентаційне наукове дослідження. На підставі опитування студентів було встановлено, що на Юридичному факультеті функціонує науковий гурток з трудового права, порядок і черговість проведення засідань якого визначається викладачами залежно від зацікавленості здобувачів вищої освіти в проблемних питаннях трудового права.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою на підставі вивчення робочих програм з навчальних дисциплін було встановлено, що науково-педагогічні працівники в цілому оновлюють їх зміст. Було також з'ясовано, що в ЗВО функціонує Редакційно-видавничий відділ, представник останнього відповідно повідомив і надав документи про публікаційну активність науково-педагогічних працівників Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Вказане підтвердило, що науково-педагогічні працівники дійсно оновлюють зміст ОП регулярно. Наприклад, представниками кафедри цивільно-правових дисциплін у 2019 році було опубліковано 1 підручник (у співавторстві) та 2 методичних посібника.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою на підставі аналізу наданих ЗВО документів (перелік договорів із іноземними ЗВО) та пояснень представників ЗВО встановлено, що ЗВО має договори із іноземними ЗВО щодо програм співробітництва університету загалом (URL: <http://hnpu.edu.ua/uk/mizhnarodni-partnery-hnpu-imeni-gs-skovorody>). Але за ОП, що акредитується, не реалізуються програми обміну, викладання, наукових досліджень. Це було також підтверджено на зустрічі з керівництвом ЗВО, яке зазначило, що договори, укладені з іншими ЗВО, не стосуються спеціальності "081 Право", а також здобувачами вищої освіти за ОП, які вказали на відсутність фактичних програм обміну. Однак науково-педагогічні працівники проходять стажування за кордоном, про що свідчить низка сертифікатів, наданих експертам для ознайомлення.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Форми і методи навчання відповідають студоцентрованому підходу.
ОП передбачає елементи поєднання навчання з науковими дослідженнями.
Учасникам освітнього процесу доступні всі силабуси по ОП, а також є всі робочі програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Відсутня дисципліна "Українська мова як іноземна", хоча на ОП навчаються іноземні здобувачі вищої освіти, зважаючи на це необхідно внести корективи до навчальних планів.
Відсутня уніфікація форми та змісту силабусів, незважаючи на затверджене положення ЗВО.
Відсутня системна практика навчання, викладання та проведення наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП загалом відповідає критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання за ОП передбачені в Положенні про організацію освітнього процесу (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhenya/17_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf), робочими програмами навчальних дисциплін цієї ОП, силабусами (URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2015/12/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8.pdf>). Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами було встановлено, що вони розуміють зміст форм контрольних заходів та критерії оцінювання результатів їх навчання. Ними було розкрито зміст таких видів контролю як залік, іспит, захист-презентація наукового дослідження, ректорські контрольні заміри знань студентів, що здійснюються відповідно до Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/09_Polozhennya_pro_rektorskyy_kontrolnyy_zamir_znan.pdf). Ректорські контрольні заміри знань студентів як один із видів внутрішнього контролю якості навчання студентів здійснюються у формі поточного і підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу (поточних і залишкових знань і вмінь, що зазначені як базові для засвоєння інших дисциплін, або входять до кваліфікаційної характеристики спеціаліста) відповідно до наказу ректора або розпорядження проректора з навчальної роботи та під керівництвом науково-методичного центру організації навчального процесу. Відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ ім. Г.С. Сковороди на 2016-2020 роки, схваленому конференцією трудового колективу протокол №2 від 15 грудня 2016 р. (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf), основними правами та обов'язками членів трудового колективу є дотримання академічної доброчесності педагогічними, науковими, науково-педагогічними та іншими працівниками, що передбачає правила поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. До таких правил належить дотримання та виконання навчальних завдань і контроль за дотриманням цих вимог особами, які здобувають освіту (п. 3.12).

У п. 8.1. Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди передбачено контрольні заходи при організації контролю та оцінки якості навчання. Основними видами контрольних заходів в університеті є: вхідний (попередній) контроль; поточний (тематичний) контроль; модульний контроль; підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація).

Методи контролю передбачені силабусами навчальних дисциплін. Так, навчальна дисципліна “Верховенство права” вивчається двома модулями: перший – змістовий, який складається з 16 тем, які студенти вивчають у процесі аудиторного навчання та самостійної роботи; другий – модульна контрольна робота у формі есе, яка виконується під час самостійної роботи студента за вільно обраною та погодженою з викладачем темою. Види контролю з навчальної дисципліни “Захист житлових прав” включають поточний контроль,

що здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи (форми проведення поточного контролю: усне опитування студентів, вирішення практичних завдань); проміжний контроль у вигляді модульної контрольної роботи, яка передбачає складання рішення суду та письмового звіту про проведення правової експертизи, та підсумковий контроль, що проводиться у формі заліку, під час якого студенти презентують результати роботи над колективним проектом. Формами підсумкового контролю є також залік і іспит.

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти за ОП було встановлено, що контрольні заходи та критерії оцінювання результатів їх навчання їм зрозумілі та завжди оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Державний стандарт вищої юридичної освіти відсутній, у зв'язку з цим атестація магістрів регулюється Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр», ухваленим вченою радою ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, протокол № 9 від 28.10.2016 р. і затвердженим та введеним в дію наказом ректора університету № 132-од від 07.11.2016 р. Положенням за освітнім ступенем «магістр» встановлено такі форми атестації: кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетенцій та єдиний кваліфікаційний іспит, що включає кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології; кваліфікаційний іспит зі спеціальності та методики її викладання та захист-презентацію результатів наукового дослідження магістра.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

П. 2.5. Положення про академічну доброчесність в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди передбачено, що дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; надання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами; заборону пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності; заборону здійснення або заохочення будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки. Із метою виконання зазначених норм створюється Комісія з питань академічної доброчесності, яка наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Положення про академічну доброчесність та надавати пропозиції адміністрації ХНПУ ім. Г. С. Сковороди та накладення відповідних санкцій (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhennya%20PRO%20akademichnu%20dobrocheshnist.pdf). Але в ЗВО випадків притягнення до відповідальності та застосування санкцій за порушення Положення про академічну доброчесність ХНПУ ім. Г.С. Сковороди не було.

Чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, організацію порядку проведення державної атестації, роботу апеляційної комісії визначено в Положенні про екзаменаційну комісію ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/05_Poloz

[hennya_pro_ekzamenatsiyu_komisiyu.pdf](#)), розділом 8 Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf), навчальними програмами. Також, зі слів представників студентського самоврядування, вони беруть участь у проведенні іспитів для недопущення зловживань (п. 7 Положення про спілку студентів і молоді ХНПУ ім. Г.С. Сковороди передбачено право Спілки студентів і молоді вносити пропозиції щодо контролю за якістю навчального процесу, брати участь у вирішенні конфліктних ситуацій, що виникають між студентами, студентками, представниками адміністрації чи викладачами).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ХНПУ ім. Г.С. Сковороди визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО популяризує академічну доброчесність, зокрема, через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості відповідно до Положення про академічну доброчесність (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhennya%20PRO%20akademichnu%20dobrochesnist.pdf). Відповідно до п. 5.1 Положення про академічну доброчесність, для попередження недотримання норм і правил академічної доброчесності в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди використовується комплекс різноманітних профілактичних заходів.

Під час зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили наявність процедури перевірки на плагіат, відповідно до якої роботи студентів надсилаються на кафедру, яка централізовано направляє їх до Центру інформатизації через електронну пошту, який з використанням технічних можливостей перевіряє роботи. На підставі перевірки на електронну скриньку кафедри надсилається довідка з визначеним відсотком оригінальності тексту роботи. В ЗВО використовується система перевірки UNICHECK, що підтверджується наданими довідками перевірки робіт студентів. В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди передбачено також створення Комісії з питань академічної доброчесності, яка наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Положення про академічну доброчесність та надавати пропозиції адміністрації ХНПУ ім. Г.С. Сковороди щодо накладання відповідних санкцій. Відповідно до п. 3.5 Положення, до складу Комісії за посадами входять: проректор з наукової роботи, проректор з навчально-виховної роботи, декани факультетів, завідувачі кафедр, голова комісії із запобігання корупції, фахівець з інтелектуальної власності, юрисконсульт, голова студентської ради університету, голови студентських рад факультетів. Склад Комісії затверджується наказом ректора ХНПУ ім. Г.С. Сковороди за поданням рішення Вченої ради ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Строк повноважень Комісії становить 3 роки. Будь-який працівник, здобувач вищої освіти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

У ЗВО наявні чіткі критерії і форми контролю знань, представники студентського самоврядування беруть участь у проведенні іспитів для забезпечення об'єктивності викладачів та уникнення конфліктних ситуацій, існують чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП, відбувається імплементація цієї політики у внутрішню культуру якості ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Існує необхідність удосконалення політики забезпечення академічної доброчесності, наприклад, шляхом перевірки усіх наукових робіт науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

ОП загалом відповідає критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз Таблиці 2 "Зведена інформація про викладачів" свідчить про відповідність науково-педагогічних працівників вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. №1187 (в редакції постанови КМУ від 10.05.2018 р. №347).

Так, гарантом ОП "Право" є д.ю.н., доцент, професор кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди Шабанов Р.І. В групу забезпечення ОП "Право" входять 10 викладачів: професори кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського: д.ю.н. Процевський В.О., д.ю.н. Шабанов Р.І., д.ю.н. Москаленко О.В., д.ю.н. Коваленко О.О., професор кафедри державно-правових дисциплін і міжнародного права д.ю.н. Марченко В.В., професор кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки д.пед.н. Ворожбіт-Горбатюк В.В. (6 докторів наук); доценти кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського: к.ю.н. Новіков В.О., к.ю.н. Лук'янчиков О.М., к.ю.н. Ждан М.Д.; доцент кафедри державно-правових дисциплін і міжнародного права, к.ю.н. Нечитайленко А.О. (4 кандидати наук).

Крім цього, до викладання на ОП залучено 7 викладачів, які не входять в групу забезпечення: доцент кафедри філософії, к.філос.н. Корж Г.В., доценти кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського: к.ю.н. Гоц-Яковлева О.В., к.пед.н. Микитюк О.В., к.ю.н. Тобота Ю.А.; доценти кафедри державно-правових дисциплін і міжнародного права: к.пед.н. Полякова А.О., к.ю.н. Головань Т.Г.; доцент кафедри філософсько-психологічної антропології, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, к.пед.н. Довженко О.О.; професор кафедри англійської філології, д.пед.н. Щєбликіна Т.А. (1 доктор та 6 кандидатів наук).

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, в цілому забезпечує досягнення визначених ОП "Право" цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, здійснюються відповідно до Статуту ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та порядок проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (ухвалено вченою радою університету, протокол № 5 від 26.06.2018 р. і затвердженого та введеного в дію наказом ректора № 89-од від 27.06.2018 р.) (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol_pro_obran_na_posadu.pdf). П. 2 Положення, яким регламентовано конкурсні засади заміщення посад науково-педагогічних працівників та порядок проведення конкурсного відбору, передбачає, що на посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста) і за своїм рівнем кваліфікації та

професійними якостями відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників чинним законодавством України, вимогам, вказаним у затверджених ректором Університету посадових інструкціях науково-педагогічного працівника та умовам оголошеного конкурсу. Про оголошення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, у тому числі посад в обсязі неповної ставки посадового окладу, видається наказ ректора Університету. Оголошення про проведення конкурсного відбору публікується у ЗМІ (періодичній пресі) та на офіційному сайті Університету. П. 3 Положення, встановлює, що конкурс на заміщення посад науково-педагогічних працівників проводиться у термін не більше двох місяців після закінчення визначеного у оголошенні терміну подання заяв на участь у конкурсі. Рішення про допуск (недопуск) кандидатів до участі в конкурсному відборі приймається конкурсною комісією Університету по кандидатах на посади науково-педагогічних працівників окремо або списком, що оформлюється протоколом. Конкурсна комісія надає рекомендації щодо обрання претендентів на відповідні посади проректорів, вченого секретаря, завідувача відділом аспірантури та докторантури; завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів, асистентів, директора наукової бібліотеки, керівників відокремлених структурних підрозділів відкритим голосуванням – простою більшістю голосів членів конкурсної комісії.

В цілому процедури конкурсного добору викладачів дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Групою експертів під час зустрічі з фокус групами було встановлено, що викладачі обізнані з процедурою конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

В звіті про самооцінювання міститься положення про залучення працівників Управління юстиції в Харківській області, прокурорів, експертів Харківського НДІ судових експертиз імені заслуженого професора М.С. Бокаріуса, адвокатів, приватних нотаріусів, що не знайшло свого підтвердження при спілкуванні з фокус групами.

Групою експертів встановлено, що роботодавці, які були присутні на зустрічі, не залучаються до аудиторних занять, однак залучалися до оцінки ОП “Право” загалом, а також є керівниками окремих баз практики, зокрема адвокатське об’єднання «Плотнікова та Головань» і ФОП Есман Наталія Олександрівна надають можливість проходження здобувачами вищої освіти за ОП виробничої та науково-дослідницької практики, Харківський державний автомобільно-дорожній коледж - проведення науково-педагогічної практики магістрів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Окремі викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, є практикуючим юристами, наприклад, гарант ОП “Право”, професор кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, д.ю.н. Шабанов Р.І. Групою експертів було встановлено, що ЗВО не залучає представників роботодавців, експертів галузі до аудиторних занять у зв'язку з тим, що в цьому немає потреби. В ХНПУ імені Г.С. Сковороди достатньо викладачів, які є практикуючими юристами у різних галузях.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад сприяє професійному розвитку викладачів. П. 6.25 Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ ім. Г.С. Сковороди на 2016-2020 роки передбачено зобов'язання адміністрації університету забезпечувати періодичне (не рідше одного разу на п'ять років) підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників, гарантуючи їм при цьому відповідні пільги, компенсації згідно з чинним законодавством (збереження середньої заробітної плати, оплата вартості проїзду, виплата добогих, стипендії тощо).

Відповідно до Положення про організацію стажування науково-педагогічних працівників у ХНПУ ім. Г.С. Сковороди термін стажування визначається навчальними планами та програмами, обсягом навчального часу залежно від форм та видів стажування. Періодичність стажування встановлюється кафедрами або закладами-замовниками залежно від потреби, але не рідше, ніж один раз на п'ять років (п. 4.1). Термін стажування працівників визначається кафедрами або закладом-замовником з урахуванням обсягу годин навчальної програми, її мети та завдання за погодженням з ректором Університету і становить не більше 32 національних кредитів (48 кредитів ECTS) (п. 4.2). (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_organiz_stajyvann_nauk_ped_prat_zivn.pdf). Групі експертів було надано документи, що свідчать про підвищення кваліфікації викладачів, які зберігаються на кафедрах. Так, професор кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, д.ю.н. Шабанов Р.І. брав участь у науковій програмі “European Union Labour Rights Standards” з 01.05.2019 по 28.09.2019 та успішно завершив програму “The European Employment Strategy” (сертифікат 002/19-U-N-1); завідувачка кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права, д.ю.н. Москаленко О.В. пройшла науково-педагогічне стажування на тему “Заклади вищої освіти як середовище формування нового покоління провознавців” в Гуманітарно-природничому університеті в Сандомирі (Республіка Польща) в період з 11 по 15 червня 2018 р в обсязі 3 кредити (108 годин); професорка кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, д.ю.н. Коваленко О.О. пройшла Upper-Intermediate English Course (сертифікат 02125585 №007-A/18); доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, к.ю.н. Ждан М.Д. взяв участь у курсі “Legal basis of International cooperation and Eurointegration” 17-24 квітня 2018, Рига, Латвія тощо. Надані групі експертів сертифікати підтверджують проходження викладачами стажування з метою підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди кожного року проводиться захід “Людина року”, “Викладач очима студентів”, наказом ректора призначаються премії для переможців. Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ ім. Г.С. Сковороди на 2016-2020 роки передбачено, що Ректор за погодженням із Профспілковим комітетом на підставі обґрунтованого подання проректорів, деканів, завідувачів кафедр, керівників структурних підрозділів, здійснює преміювання працівників університету за досягнуті успіхи в роботі відповідно до Положення про преміювання працівників ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (додаток № 2 до Колективного договору (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf). При цьому

передбачено преміювання для працівників університету: за підсумками навчальної, навчально-методичної, наукової діяльності; за результатами проведення заходів на підтримку й розвиток іміджу і ділової репутації університету (організація й участь у проведенні конференцій, симпозіумів, конкурсів, спортивних змагань, участь у культурно-масовій роботі тощо); до святкових днів; за довгострокову працю в університеті (30,40,50,55,60,65 років). Надбавки за складність та напруженість, високі досягнення встановлюються за рекомендацією кафедри. Під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками групою експертів було встановлено, що викладачі знають про існуючі процедури преміювання, отримують премії та інші види заохочення. Експертам було надано грамоти, якими нагороджувались науково-педагогічні працівники за високі досягнення та сумлінну роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Значна кількість науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені доктора наук та вчені звання професора.

У ЗВО не залучаються представники роботодавців, експерти галузі до аудиторних занять у зв'язку з тим, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди достатньо викладачів, які є практикуючими юристами у різних галузях. Втім роботодавці залучалися до оцінки ОП "Право" загалом, а також як керівники окремих баз практики здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Немає систематичного залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП загалом відповідає критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що в ЗВО до послуг здобувачів вищої освіти в діє 2 бібліотеки, одна з яких, виключно з юридичною літературою, знаходиться в приміщенні Юридичного факультету, де безпосередньо проходить навчання, а також загальна бібліотека в головному корпусі ЗВО недалеко від Юридичного факультету. На підставі огляду бібліотек експертна група прийшла до висновку про задовільний бібліотечний фонд, який стосується основних галузей права, втім керівництву факультету та ЗВО рекомендується звернути увагу на необхідність її оновлення, що обумовлено динамікою законодавчих змін. На сайті Юридичного факультету для потреб здобувачів вищої освіти за ОП розміщені електронні примірники навчальної літератури. На прохання експертів здобувачі вищої освіти під час зустрічі продемонстрували, як вони нею користуються. Також в навчальному корпусі Юридичного факультету є комп'ютерна аудиторія з доступом до мережі Інтернет та 2 мультимедійні аудиторії. Проте здобувачами вищої освіти було висловлено пропозицію частіше використовувати презентації при проведенні лекцій, що поставило під сумнів використання мультимедійних засобів при проведенні аудиторних занять. При цьому було встановлено використання мультимедійних засобів при захисті презентації наукового дослідження.

Експертній групі було надано результати проведеного серед здобувачів вищої освіти опитування, відповідно до якого 36% опитаних незадоволені бібліотечним фондом, а 55% незадоволені матеріальною базою, у зв'язку з чим ЗВО доцільно звернути увагу на такий відсоток незадоволених здобувачів вищої освіти та вжити необхідних заходів для поліпшення бібліотечного фонду та матеріальної бази.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання в межах ОП, а також викладацької та/або наукової діяльності.

Здобувачам вищої освіти та науково-педагогічним працівникам надано безоплатний доступ до інфраструктури ЗВО, а саме, бібліотеки, спортзалу тощо. Крім цього, на юридичному факультеті є комп'ютерна аудиторія з доступом до мережі інтернет, де проходять навчальні заняття, а також здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають можливість у вільний час працювати у цій аудиторії.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Представниками ЗВО було проведено опитування здобувачів вищої освіти. Його результати були надані експертній групі. Так, на підставі вказаного звіту було встановлено, що: 45,5% здобувачів вищої освіти незадоволені роботою ЗВО в сфері потреб студентів; 45,4% здобувачів вищої освіти вказали, що їм важко відповісти на питання про задоволеність роботою студентського самоврядування, а 23,3% взагалі не задоволені його роботою; 64% здобувачів вищої освіти частково або повністю незадоволені умовами проживання в гуртожитку. Вказане опитування також підтверджується результатом зустрічі зі здобувачами вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертній групі було надано результати опитування, проведеного ЗВО, для визначення якості наданих послуг. Так, на підставі вказаного звіту було встановлено, що 63% здобувачів вищої освіти важко відповісти щодо інформаційного забезпечення діяльності факультету. Так, Юридичний факультет має офіційний веб-сайт <http://www.hnpu-laws.in.ua/>. Також здобувачі вищої освіти зазначили, що освітню, організаційну, інформаційну, консультативну підтримку отримують на кафедрах від лаборантів та науково-педагогічних працівників.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами в межах ОП шляхом прийняття наступних документів: Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, наказ “Про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди”, План заходів, спрямованих на реалізацію Указу Президента України №401/2017. (URL: <http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymy-osvitnimy-potrebamy>). Хоча експертною групою було встановлено, що фактичні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами не створені. Наприклад, відсутні турнікети, підйомники або інші пристрої необхідні для безперешкодного доступу до аудиторій (корпус факультету 3 поверховий). За поясненнями представників ЗВО, на ОП відсутні особи з особливими освітніми потребами, тому і не створюються умови.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО відсутні нормативно встановлені процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією). У звіті про самооцінювання є посилання лише на Положення про академічну доброчесність ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, яке не регулює коло окреслених питань. Представниками ЗВО, здобувачами вищої освіти стверджувалося, що в ЗВО є “телефон довіри” та психолог, разом з тим було зазначено, що немає можливості подачі анонімних звернень, так як вони не розглядаються.

У ЗВО також діє Антикорупційна програма ХНПУ ім. Г.С. Сковороди на 2019-2020 н.р., яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми (URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/antikorupciyna%20programa2019.pdf). Представники ЗВО, науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти знають її основні положення та механізми захисту своїх прав.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Комп'ютерна аудиторія, де науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти можуть працювати у вільний час.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Експертною групою була встановлена значна незадоволеність здобувачів вищої освіти якістю наданих освітніх послуг.

В межах ОП фактично не створено матеріально-технічних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, хоча формально вони прописані у внутрішніх актах ЗВО.

У ЗВО відсутні внутрішні правила, що регламентують порядок вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

ОП загалом не відповідає критерію 7, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертами визначено, що в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є визначена процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Є Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhen_nya/17_Polozhennya_osvintiy_protstes_HNPU_2016.pdf), яким передбачено моніторинг та оновлення ОП. В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди діє Науково-методичний центр організації навчального процесу, який створено у зв'язку з потребами належної організації навчального процесу в реаліях сьогодення. Зазначеному центру підпорядковуються науково-методичні комісії факультетів (URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/03_Polozhenny_pro_nauko_vo_metodychnu_komisiyu.pdf), до завдань яких належить вивчення навчально-методичної документації факультету. Періодичне оновлення ОП підтверджується переліком опублікованих монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, хрестоматій, словників, довідників, курсів лекцій на кафедрах юридичного факультету. Наприклад, кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського: 1) Новіков Д.О., Лук'янчиков О.М., Жуков А.І. Індивідуальні трудові спори у питаннях і відповідях: навчальний посібник. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 2019. 136 с.; 2) Москаленко О.В. та 29 авторів. Правові висновки Верховного суду в цивільному судочинстві після реформи правосуддя. Київ: ЦУЛ. 2019. 336 с.; 3) Процевський В.О. Збірник позовних заяв. Харків: ПП "АССА". 2019. 270 с.; 4) Шабанов Р.І. Комплекс навчально-методичного забезпечення "Концептуальні засади реалізації права на зайнятість в Україні". Харків. 2018. Зазначене, безсумнівно, свідчить про постійне оновлення навчально-методичного забезпечення даної ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі ОП безпосередньо та через Спільку студентів та молоді ХНПУ ім. Г.С. Сковороди входять до Вченої ради факультету та університету, приймають участь у засіданнях цих рад, мають можливість висловити свою думку та вплинути на перегляд ОП, а зустрічі експертної групи зі студентським самоврядуванням і здобувачами це повністю підтвердили. Крім того, в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди створено Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (URL: <http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Centr.pdf>), який проволить моніторинг якості освіти, зокрема на сайті центру розміщена анкета "Оцінювання освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти", а також результати анкетування юридичного факультету за 2019 рік (URL: <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>). Разом з тим, експертами під час зустрічей зі здобувачами за цією ОП та представниками Спільки студентів та молоді ім. Г.С. Сковороди не було отримано доказів, що проведене опитування здобувачів вищої освіти дійсно було враховано, а до ОП внесені зміни.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Зустріч з роботодавцями підтвердила, що вони зацікавлені в ОП, а також надають усні та письмові рекомендації щодо удосконалення ОП, про що свідчать рецензії Директора Адвокатського об'єднання "Гардіум", Керуючого партнера Адвокатського об'єднання "Юридична фірма "Вілеон", приватного нотаріуса. Зокрема, Директор Адвокатського об'єднання "Гардіум" надав рекомендацію посилити розуміння студентами теоретичних та практичних аспектів діяльності адвокатури України, зважаючи на що в навчальному плані на 2019-2020 н. р. в циклі дисциплін вільного вибору студента з'явилася дисципліна "Правові основи діяльності адвокатури і нотаріату". Зазначене дозволяє стверджувати, що за даною ОП робота у напрямку залучення роботодавців до процесу періодичного оновлення ОП, у тому числі через врахування наданих ними рекомендацій, дійсно відбувається.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи проректор з навчальної та виховної роботи повідомила, що в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди нещодавно було створено Асоціацію випускників університету. Разом з тим, під час зустрічі з випускниками за ОП вони повідомили, що в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є практика зборів випускників на День Українського козацтва. Випускники за ОП також зауважили, що інформацію про своє працевлаштування ЗВО на запит останнього вони не надавали.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було встановлено, що за 2 роки навчальний план неодноразово змінювався, шляхом включення або виключення навчальних дисциплін. Крім того, Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди щорічно проводить опитування для оцінки якості викладання за ОП та відповідно рівня задоволеності здобувачів вищої освіти освітнім процесом загалом. Разом з тим, відповідно до наданих представником Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди результатів опитування, на юридичному факультеті станом на 01.11.2019 р. 18,2% здобувачів вищої освіти незадоволені наданням освітніх послуг, а ще 36,4% опитаних важко відповісти на це питання. Крім того, доказів врахування результатів цього опитування експертам надано не було.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Письмових зауважень за результатами попередньої акредитації не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Зустріч з керівництвом ЗВО та науково-педагогічними працівниками підтвердила, що в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди наявні елементи зміни ОП та врахування думки здобувачів вищої освіти та роботодавців, що свідчить про те, що університет розвивається у напрямку формування культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Наявна практика перегляду та оновлення навчально-методичного забезпечення за ОП. У керівництва ЗВО існує чітке розуміння необхідності моніторингу рівня якості освіти через опитування здобувачів ОП, що проводиться Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Здобувачам вищої освіти за ОП забезпечено можливість брати участь у засіданнях вчених рад факультету та університету, де відбувається затвердження ОП, обговорення та внесення до неї змін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Необхідно посилити роботу з випускниками за ОП. Відсутні докази, що думка здобувачів вищої освіти, які вони висловлюють через анонімні опитування, що проводяться Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, дійсно впливає на вдосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

ОП загалом відповідає критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими, доступними та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Основні документи розміщено на сайті ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, зокрема Статут, Колективний договір, Положення про академічну доброчесність, накази тощо. Силабуси навчальних дисциплін, методичні матеріали розміщено на сайті юридичного факультету (URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/category/%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b8%d0%b9-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%86%d0%b5%d1%81/>). Але під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що у них виникають труднощі в пошуку необхідних внутрішніх актів, наприклад Методичних рекомендацій про написання, оформлення та захист-презентацію наукового дослідження магістра для студентів спеціальності 081 «Право». Зважаючи на це доцільною є активізація роботи щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти з розміщенням та пошуком локальних нормативно-правових актів Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди розміщено зауваження та пропозиції стейкхолдерів з метою удосконалення ОП «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» (URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2019/02/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8.pdf>). На Юридичному факультеті ХНПУ ім. Г.С. Сковороди була проведена зустріч зі стейкхолдерами, в результаті якої зацікавленими особами були надані зауваження, рекомендації та пропозиції щодо удосконалення ОП «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право», зокрема: 1) Єрещенко Катерино. Юрївною: студентка першого курсу ОР «Магістр» ХНПУ ім. Г.С. Сковороди 2) Курило Олександром Сергійовичем: адвокат (Рада адвокатів Харківської області), випускник магістратури ХНПУ ім. Г.С. Сковороди 2015 року 3) Мельник Костянтинном Юрїйовичем: д.ю.н., професор, завідувач кафедри трудового та господарського права ХНУВС; 4) Прийменко Олександром Сергійовичем: к.ю.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 5) Серветник Анною Геннадіївною.: приватний нотаріус 6) Чуб Сергієм Володимировичем: Адвокатське об'єднання «Гардіум» 7) Вишневецьким Юрїєм Олександровичем: Адвокатське об'єднання «Юридична фірма «Вілеон». Втім, групі експертів не було надано доказів того, що ЗВО оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект освітньої програми «Право» з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

(стейкхолдерів) не пізніше ніж за місяць до її затвердження або змін до неї.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформацію про ОП оприлюднено на веб-сайті Юридичного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Так, на сайті Юридичного факультету (URL: <http://www.hnpu-laws.in.ua/category/uncategorized/>) розміщено ОП “Право” другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 “Право” галузі знань 08 “Право” з зазначенням цілі, очікуваних результатів навчання та компонентів, силабуси навчальних дисциплін, Методичні рекомендації про написання, оформлення та захист-презентацію наукового дослідження магістра для студентів спеціальності 081 «Право», але в цілому сайт факультету потребує структурування та систематизації інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Чіткі і зрозумілі права та обов'язки учасників освітнього процесу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Неструктурований сайт факультету, потребує систематизації інформація щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, локальних нормативно-правових актів

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Освітня програма 081 “Право” загалом відповідає критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

При затвердженні Програми візиту до ЗВО сторонами було погоджено про доступ членів експертної групи до мережі Інтернет із використанням бездротової технології Wi-Fi. Однак такий доступ не був наданий ні з використанням бездротової технології Wi-Fi, ні в інший спосіб.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Е
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Е
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) Дикий Олег Вікторович

Члени експертної групи (електронний підписи) Деркач Елла Михайлівна

(електронний підписи) Андрійченко Надія Сергіївна